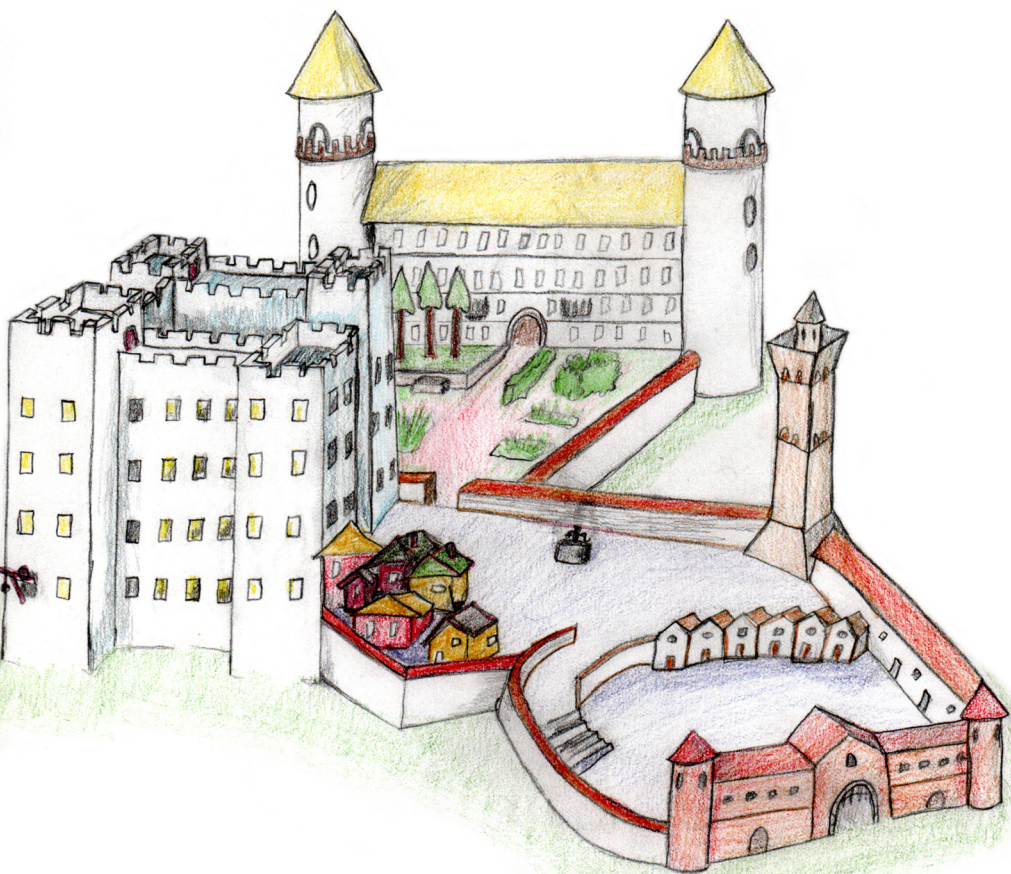

Marja Mentula

Manaajan matka

Tappaja ja parantaja

MANAAJAN MATKA

Tappaja ja parantaja

Marja Mentula

MANAAJAN MATKA

Tappaja ja parantaja

Kolmas osa

© 2021 Marja Mentula

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

Kannen toteutus: Marika Hietamäki

ISBN: 978-952-80-4992-0

*And if the lake can't
Be the sister
To the moon
To the river
To the earth*

*I know I wouldn't be strong
Wouldn't be brother to the moon
I know I wouldn't be strong
Wouldn't be the sister to the woods*

*Here is another soul
Another path
Another God*

(Amorphis, Brother Moon, 2006)

Ensimmäinen luku

Luomisen ensimmäinen taulu: elämän syntyajat

Tuskin tyhjästä tuokaan, luomistarukaan alkaa.
Avaruudessa avarassa aina jotain olemassa.

Nerus neito matkasi, tyhjyydessä tapasi
Migran, meidän tuhoajan, itsestänsä luojaan.

Nerus nainen nokkela, oppi kyvyn muotoilla
tavaroita tyhjästä, ilman ilmaa ilmaista

Kohdalle kohtalaiselle teki Luoja luoduille
kovan kehrän kivisen, multaa valoi päälle sen.

Maasta mursi vuoria, halkeamista jokia.
Puut ja pensaat kasvoivat, suot ja niityt nousivat.

Migran mielsi avukseen jumalia luodakseen.
Suojan saivat tehdyksi, Aezuan avuksi.

Aezua autoinkin, tähden kylmän valaisin.
Kuumen kutsui auringon, eipä enää valoton.

Melberauksi, maailmaksi nimesivät paikan siksi.
Kulta-päivä, kukkulat, elävät vain puuttuivat.

Nerus nainen luomistyön aloitti, se kesti yön,
öitä neljä, neljä päivää, jokaisella jotain lisää.

Kalat kylmät veden alle, jalkaiset maan kamaralle,
jotkut ilmaan eläviksi, toiset tulen lapsiksi.

Suuret, somat, suomuiset, vihreät ja siniset
lohikäärmeet liekittömät, kynnekkäät ja siivettömät.

Jumalten ja jumalat Melberaulla asuivat
kauan kauan, kiltisti, mukavasti, mieluusti.

Eipä ennustettua: yhden ajan kuluttua
kulki kumma tulipallo, sattumalta suuri palo.

Mieletöntä Migrakaan kyennyt ei poistamaan.
Taivaan palo pallon poltti, monet luodut kadotti.

Aezua aavan suoja tempun teki pakosta ja
vettä, vettä tuleen heitti, vesi vain se tulen peitti.

Mutta minkäs mille voi, harmin pelastuskin toi:
muuntuneena maailma, kuollut paljon luotuja.

Vähän enää eloss' on, tila miltei toivoton.
Sentään meri maata peittää, saaret sieltä esiin pistää.

Jälleen jäsenellä Migran teki Nerus jumalan.
Sateen, säiden säätäjän, pilven, tuulten pitäjän.

Loipa Luoja vielä uudet, mukavat ja kamaluudet.
Kaksijalkaiset keksi, linnut ilmaan lentäviksi.

Mereen, maalle eläimet, ihan uudet otukset,
hyönteiset ja hurisijat, karjan, saaliin, matelijat.

Teki taaskin jumalia, avuksensa uusia.
Sodan, lemmen lietsojia, viljelysten katsojia.

Jumalruno

Kymmenestä jumalasta
tässä teille kerrotaan
apunamme ovat vasta,
ain' kun heitä kaivataan.

Vaikka ei se samaa heille
merkinne se niin kuin meille
Luoja sekä Tuhoaja
muille ovat vanhempia.

Nerus, luojajumala,
lempeä on luonnoltaan.
Migra kaiken lopettaa,
vartijana lohduttaa.

Maailmaamme pyörittävät
luotujensa ystävät.
Jumalista jokaiset
omaa voimat ikuiset.

Jumalista suosituin,
siskoksista vanhin
aina apunamme kuin
luotettava tammi.

Aezua-jumalatar
elävään suojelijatar
pitää huolen muista,
kuten metsän puista.

Myöskin nuoret jumaluudet
kaikki saivat tehtävät.
Eivät ole nekään uudet;
ikuisesti kestävät.

Asuvat he saarella
Himermeren kaarella
Sieltä käyvät katsomaan,
alueitaan valvomaan.

Dotnor pellot huolehtii
että saadaan ruokaa.
Tyytyväisnä lapset niin
joka päivä huokaa.

Dotnorilla apuna
on sateen, säiden jumala.
Kaitsee pilvikarjaa
Adaplin niitä harjaa.

Rekumedes rakkauden
jumala on hyvä.
Tärkeintä on uskollinen
ystävyys syvä.

Ystävänsä yllättävä
on hänen Ramedai.
Riidan, sodan yllyttäjä
- ristiriita kai?

Väheksy et unten jumalaa,
Amodo auttaa huomaamaan:
Parempi halpaa humalaa
on unen suoma rauha vaan.

Viel' ol' kaksi jumalaa
tehtävättä niin:
Nilpaja ja Umeidaps
kun nimens' keksittiin.

Ei tietty heti asiaa,
vaikka yritettiin.

Eipä juuri sopivaa.
Vihdoin ehdotettiin:

Jospa mennään merehen
päätti Umeidaps-tyttönen.

”Siel ei ole järjestystä.
Jos ei, sitten minne?
Luodut tekee mitä lystää,
lähtekäämme sinne.”
Umeidaps meren rauhaan sopi,
sinne jäi hän asumaan.
Nilpaja taas kauhut koki,
lähti pian livohkaan.

Merestä hän ylös ui,
ja kuin luotu kieroutui.

Turhautuen tylsyyteen
alkoi muita kiusata.
Julmuuteen ja kateuteen
alkoi tarkoituksella.

Kunnes kauas liian
meni, otti äidiltään
voimaa luoda hiukan.
Jotain saikin elämään:

Pirun, riikiresin myös
silloin vähintään hän työst'.
Kaikkia ei kiinni saatu
Luotujen on outo laatu.

Törkeys toki kostettiin,
päästetty ei konsaan.
Nilpaja nyt lukittiin
alas kauas Hornaan.

Demoneita, piruja
saa hän siellä hallita,
kunnes nöyrtyy Nilpaja,
jos vaan mahtaa haluta.

Pian loppui luominen,
jatkua voi elo.
Jälkeen suuren muutoksen.
Pois taas pahat pelot.

Jumaliimme luottakaa
hehän meitä auttavat.
Nerus, Migra, Aezua
luotujansa suojelevat.

Jälkeen kuolemammekin
pääsemme taas kotihin.

”Enempää eivät esutsilaiset ja halydolaiset ihmiset varsinaisesti tiedä Nilpajasta, kielletystä jumalasta. Kukaan ei tiettävästi tätä ennen ole halunnut ottaa häneen yhteyttä. En ole kuullut, että sellaista olisi missään tarvinnut sananmukaisesti edes kieltää. Minulla on ollut aikaa miettiä, mikä mahtaa olla totuus, jos sellaista edes on jumalolentojen ollessa kyseessä. Ieldanar arvelee, että Nilpaja tahtoo vapaaksi ottaakseen maailmamme mielivaltaisesti haltuunsa, ja sen ainakin uskon, että jumala on vihainen, jos kerran on siitä asti ollut vangittuna demonien keskelle. Varmaankin demonit sen parhaiten tietävät.” Puhuin usein zalle ja muille uneksijoille näistä asioista, vaikka tiesivät he jumalista yllättävän paljon siihen nähden, etteivät juurikaan uhranneet heille aikaansa ja ajatuksiaan.

Itsekin olin tottunut ajattelemaan Hornassa elävien demonien palvelevan vangittua jumalaa, miettimättä sen enempää, miksi. Demonien syntyä tai elämää koskevaa Taulua tai muuta vanhaa kirjoitusta ei tunnettu missään.

Ieldanar kuitenkin oli kapinallinen demoni, joka ei vuosikausiin ollut palannut Manalaan, paitsi vasten tahtoaan lyhyesti, jolloin pelastin hänet sieltä.

Viettäessäni vuottani lauttakansan parissa jaksoin miettiä, eikö asiaan olisi jokin sovinnollinen ratkaisu. Tilanne oli kuulemma ollut sama jo kauan ennen maagisen ihmislajin ilmaantumista maailmaan. Muut jumalat eivät ilmeisesti olleet sanoneet veljelleen sanaakaan sen jälkeen, kun tämä oli tehnyt jotakin, mistä he eivät pitäneet. Jos he käyttäytyivät noin inhimillisen lapsellisesti, saatoin kuvitella heidän pelkäävän päästää kiukusta kiehuvaan kissaa komerosta. Ieldanar oli kanssani samaa mieltä, mutta hän taisi pelätä salaa itsekin. Minäkin pidin maailmasta sellaisena kuin se nyt oli, vaikkakin parannettavaa oli paljon, mutta eikö ollut väärin, että kaikki jo elävät eivät päässeet sitä ihmettelemään? Edes Ieldanar ei uskaltanut arvata, paljonko demoneita oli olemassa.

Pelätyt ja vaietut asiat haudattiin piiloon maan alle, mutta silti niitä edustavia demoneita käytettiin likaisiin töihin silloin, kun ihmisille sopi. Eikö asiasta voitaisi keskustella? Olisin halunnut tietää, mitä arvoituksellinen manaaja nimeltä Herivald oli keskustellut Nilpajan kanssa.

Ieldanar kerrankin myönsi, että olin oikeassa siinä, että paras olisikin päästä selvittämään tilannetta ja etsiä kaikille sopivaa ratkaisua. Hän oli aina näyttänyt arvostavan rauhanomaisuuttani, vaikka olikin itse kaikkea muuta. Mutta Sarasteen valtakunnankansleri Herivaldin aiheet oli ensin estettävä. Hänellä oli muutenkin valtaa, joka ei hänelle mitään kautta kuulunut, ja jota hän käytti toisten sortoon ja riistämiseen. Tai näin minulle oli ainakin kerrottu. Kansleri oli itse nostanut itsensä valtaan, jota hän määrätietoisesti hankki lisää, eikä kukaan ollut alun perin pyytänyt häntä päättämään toisten asioista. Paitsi hänen manaajansa. Olisi luullut, että laillisella vanhalla Sarasteen kuningassuvulla olisi enemmän kannattajia, ja perillinenkin oli täysi-ikäinen,

joten en täysin ymmärtänyt kuviota. Demonien avulla vastustajat oli kuitenkin raivattu huolellisesti pois. Kenties Hornan herra lainasikin hänelle auliisti kaiken apunsa vastapalvelukseksi.

Toisaalta mikään näistä asioista ei kuulunut minulle, tavalliselle hitaanpuoleiselle kahdeksantoistavuotiaalle manaajaoppilaalle, joka oli menettänyt opettajansa, oli karkotettu kotoaan, eikä ollut keksinyt muutakaan kuin lähteä harrasmielisen papin mukaan maailman ääriin. Miksi en siis jatkaisi sitä, minkä olin Edoforissa aloittanut. Kenties eniten minua ajoi uteliaisuus ja tiedonjano. Mikä oli totta maailmassa? Omien nahkojensa sisältä yksilö ei voinut tietää paljostakaan. Halusin palavasti olla jotakin enemmän, nähdäkseni enemmän. Onneksi minulla oli jonkinlainen keino siihen. En vain ymmärtänyt kaikkea siitä mitä näin, ja oli varmasti paljon, mitä en nähnyt vain sen takia, koska en ymmärtänyt.

Olin elellyt syystalvesta kesään ystävällisen grugnahi-kansan luona, sillä tarvitsin vielä lepoa ja viisaampien opastusta. Mutta yhdessä paikassa en suinkaan pysynyt, sillä tämä mainio kansa oli rakentanut kylänsä suurille lautoille, jotka kiersivät Sinimerta. Olin nähnyt tänä aikana ainakin yhtä paljon kuin koko siihenastisen elämäni aikana, ja se oli tehnyt minulle hyvää. Olimme viettäneet tarpeeksi kauan yhdessä paikassa, ja avomerellä oli taas aikaa rauhoittua ja rutinoitua uusien värien, äänien, hajujen, makujen, kielten, eläinten, ihmisten ja tapojen jälkeen. Olin nähnyt laivanrakentamon, paljon erilaisia laivoja ja veneitä, tukinuittoa, paalukylän, kauppatoreja ja erinäköisiä ihmisiä ja eläimiä, ja kerran jopa siivekkäitä ipisimejä, jotka muistuttivat ihmisiä mutta eivät kuitenkaan.

Ieldanar ei ollut löytänyt minulle opettajaa, joka olisi suostunut tulemaan luokseni tai minä jäämään hänen luokseen, ja joka olisi lisäksi manaaja tai muuten Wezdenin riimujen käyttäjä. Mistäpä hän sellaisen olisi heti saanutkaan. Niinpä olin pyytänyt demonia

valvomaan kokeilujani, joita opin erään kuolleen manaajan muistikirjasta. Melko varmasti manaaja oli kirjoittanut sitä itse ja tehnyt myös omia riimuyhdistelmiään. Suurin osa niistä tuntui toimivan hyvin myös omissa käsissäni. Välillä oli jonkun toisenkin käsialaa, ehkä hänen opettajansa tai kollegansa.

Tuntui kieltämättä hieman häiritsevältä varastaa opit mieheltä, jonka olin vieläpä tappanut. En ollut tuntenut häntä, mutta katsellessani hänen korjauslakkaansa ja huolellisen suoraa käsialaansa, tulin väkisinkin miettineeksi, millainen tyyppi Siveri oli mahtanut olla. Ei mikään kunnian mies, jos hän oli palvellut Herivaldia, voisi olettaa. Mutta hänellä itsellään oli luultavasti ollut täysin toinen näkemys. Ainakaan Edoforissa hänellä ei ollut perhettä. Taisin tuntea etäistä syyllisyyttä siitä, etten ollut tämän enempää järkyttynyt tapettuani ihmisen. Oikeastaan olin ollut vain puoliksi osallisena siihen, kuten erään rosvon outoon kuolemaan ennen sitä. Ehken ollut vieläkaan kunnolla sisäistänyt tapahtumia tapahtuneiksi.

Yhteisellä päätöksellä lautturit olivat kieltäneet minua manaamasta demonia millekään lautalle, vaikka Ieldanar oli heidän ystävänsä, ja hänestä oli paljon enemmän apua kuin minusta. Kunnioitin tietysti suopean isäntäväkeni toivomusta, mutta maissa olin aina tilaisuuden tullen kokeillut kaavoja ja kuvioita, joita merellä tyydyin piirtelemään pienoiskoossa liidulla ja hiilellä telttamajani lattialankkuun. Joitakin yrttejä tai kiviä löytyi joskus kaupustelijoilta, mutta niitä en useinkaan käyttänyt. Montaa kertaa en ollut löytänyt paikkaa, jossa ei olisi töllistelijöitä, joita en myöskään halunnut saattaa vaaraan. Itse asiassa näin kokemattoman oppilaan oli kiellettyä manailla ilman opettajaa, mutta ei sellaista mikään virallinen taho valvonut.

Olin oppinut qrugnahin kieltä samalla kuin Edoforista mukanani tullut Östäbän. Tulkkimme Eida oli väsymätön opettaja, ja hän selvästi nautti saadessaan

jakaa osaamistaan. Oli huvittavaa seurata, kuinka hän yritti pitää ylpeytensä piilossa. Minua ja Östäbäniä itsetietoisuus ei haitannut, mutta lautoilla naurettiin sellaiselle, joka piti itseään muita parempana. Näin sujui aikani kuin siivillä.

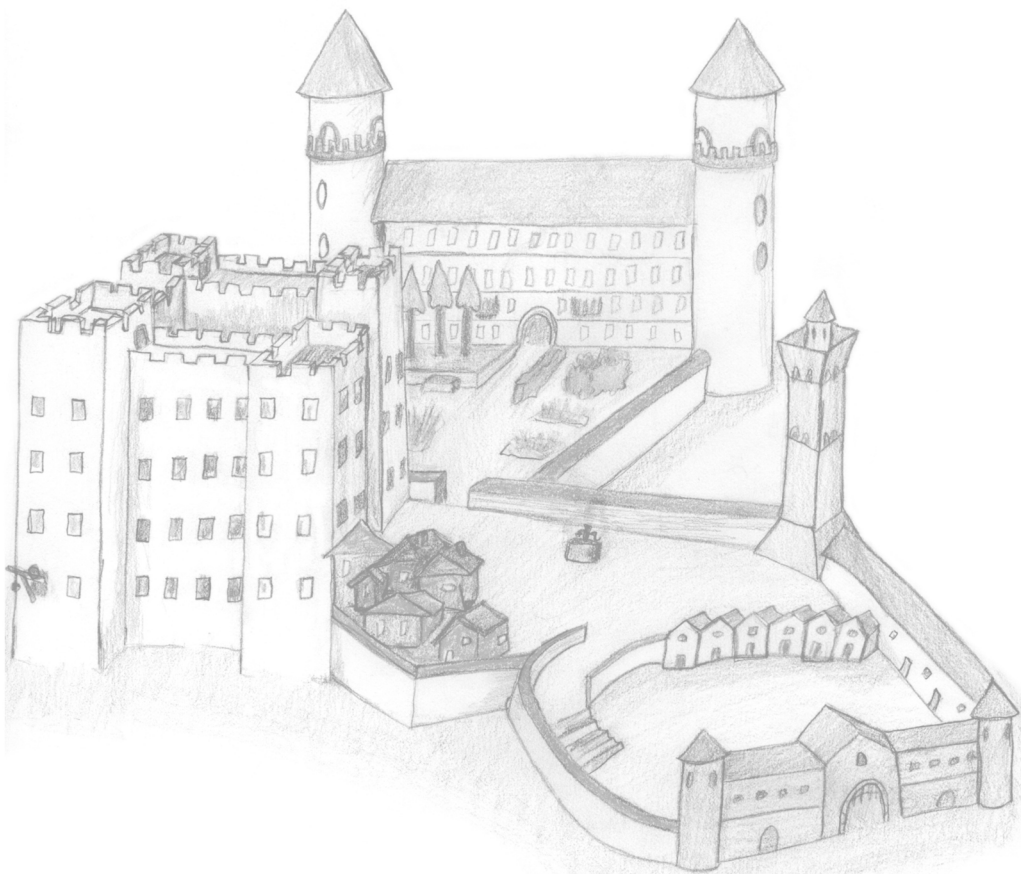
Olin ehtinyt miettiä paljon sitäkin, vaikka kuinka olin jättänyt entisen elämän taakseni, että miksi isäpuoleni oli paljastanut totuuden minusta. Se saattoi olla hyvinkin pelkkä lipsahdus kuoleman kourissa, ellei hän sitten ollut tahtonut kuolla rehellisenä miehenä. Tai ehkä asia oli painanut häntä, ja hän oli jo aiemmin päättänyt joskus kertoa syntyperästäni. Ehkä he olivat jopa äitini kanssa sopineet niin. Tai sitten se oli ollut hetken päähänpisto. Kenties Jesobe oli tahtonut järkyttää ja halventaa minua arvattuaan jotenkin, että demonien hyökkäys oli minun vikani, tai jostain muusta syystä sanoutua minusta irti. Syytä en saisi koskaan tietää, mutta en voinut myöskään olla arvailematta sitä. Ehkä minun olisi ollut parempi luulla häntä isäkseni. Tai ei, olin sittenkin totuuden kannattaja, vaikka totuus olisi kuinka kirvelevä.

Omasta puolestani minua ei häirinnyt, jos joku muu tai minä olin avioton lapsi. Sellaisen tekeminen ei ollut rangaistava teko, ja seuraukset olivat parin omissa käsissä, paitsi lapsen hylkääminen tai tappaminen oli tietysti tuomittavaa. Kotonani Lesreanissa tällaista pidettiin kuitenkin varsin nolona, ja koko perhe sai helposti epäluotettavan ja huikentelevaisen maineen. Luullakseni oli tavallista menetellä joko niin kuin minun vanhempani, tai purkaa Rekumedeeseen vala, varsinkin, jos pettäjä halusi naida rakastajansa.

Pyhän valan rikkojain taas joskus uskottiin vetävän puoleensa epäonnea, mikä saattaisi kenties tarttua muihinkin. Ei myöskään ollut erikoista tulla raskaaksi ennen naimisin menoa, eikä lapsen oikea isä välttämättä ollut sulhanen. Sellainen kuitenkin oli paras hankkia, kun huomasi olevansa pieniin päin. Harva äiti tai isä halusi elättää tyttärensä äpärää, vaikka kaipa sellaistaakin maailmassa tapahtui. Tai ehken tiennyt näistäkään

Demoni leldanar uskoo, että Elanin on määrä auttaa häntä estämään Herivaldin suunnitelmat.

Alkaa piinaava näytelmä, jossa Elan joutuu kyseenalaistamaan kaiken, mihin uskoo. Onko hän sittenkin itse tuhon airut?

9 789528 049920